

MEDIALOGICA

#MeToo

DOCENTENHANDLEIDING

Leeftijd: 13-15 jaar, 16-18 jaar

Geschiedt voor: vmbo, havo en vwo (onderbouw en bovenbouw)

Vakgebied en kerndoelen: Deze les vindt aansluiting bij de vakken Maatschappijleer, Maatschappijwetenschappen, Filosofie, Kunstzinnige Oriëntatie en Nederlands. Daarnaast sluit dit materiaal aan bij het eindadvies van Platform Onderwijs2032. Zo draagt het bij aan Burgerschap en 21^e eeuwse vaardigheden.

Kernbegrippen: mediawijsheid, privacy, publieke opinie, seksueel geweld en intimidatie.

Medialogica

In het programma “Medialogica” wordt de kracht van beeld en de werking van publieke opinie onderzocht. Media dienen als gids om greep te krijgen op de werkelijkheid en bepalen in belangrijke mate ons beeld van de wereld. Maar in hoeverre zijn ze een betrouwbare gids? Hoe komt de publieke opinie tot stand? En welke invloed heeft dit op het handelen van bestuurders, journalisten en burgers?

#MeToo: speelt de media voor rechter?

Wat is de rol van journalisten bij de #MeToo beweging? Wanneer stellen zij terecht een misstand aan de kaak en helpen zij de emancipatie van slachtoffers van seksueel machtsmisbruik? En wanneer kunnen vermeende daders zich beklagen over ‘trial by media’?

Opbouw les

Deze les bestaat uit het bekijken van de verkorte Medialogica-aflevering “#MeToo: speelt de media voor rechter?” (12:31 min). Na het bekijken van de aflevering gaan de leerlingen individueel aan de slag met verdiepingsvragen. Vervolgens kan er een verwerkingsopdracht naar keuze worden uitgevoerd.

Verdieping

Deze video is onderdeel van de serie [“Medialogica in de klas”](#). Op [Schooltv.nl](#) vind je meer video’s uit deze serie. Op [human.nl](#) vind je de gehele aflevering van [Het mediamijnenveld #MeToo](#) (45 min).

Individuele opdracht

1. Wat is de #MeToo beweging?
2. Welke twee gezichten heeft de #MeToo beweging?
3. Het artikel van de Nieuwe Revu wordt gezien als een 'bijzondere manier van berichtgeving'.
 - A) Wat voor soort artikel hebben ze geschreven en waarom is dit bijzonder?
 - B) Wat voor doel had de Nieuwe Revu met dit artikel?
 - C) Wat vind je van hun berichtgeving?
4. Wat was de rol van de media binnen de #MeToo beweging?
5. Gijs van Dam (die door Jelle Brandt Corstius werd beschuldigd van verkrachting) zegt: "Ik ben standrechtelijk geëxecuteerd zonder enige vorm van proces." Wat bedoelt hij hiermee?
6. Wat vind je van de #teamJelle en #teamGijs die op social media ontstond? Zou je meedoen met de hashtag? Waarom wel/niet?
7. Mag de media voor eigen rechter spelen in dit soort situaties? Leg je antwoord uit.
8. Wat zijn de voor- en nadelen van het begrip #MeToo?

Antwoorden

1. #MeToo is een beweging tegen seksueel grensoverschrijdend gedrag. Zij begon in oktober 2017 met de hashtag #MeToo. Wie "#MeToo" in een social media bericht plaatste, gaf daarmee aan met seksuele intimidatie, aanranding of seksueel misbruik te maken te hebben gehad. De hashtag werd breed gebruikt, nadat Hollywood-producent Harvey Weinstein door verschillende vrouwen van seksuele intimidatie was beticht.
2. Publieke schandpaal en wereldwijde emancipatiebeweging.
 - 3a. De Nieuwe Revu plaatst het artikel "Seks, macht en misbruik Hilversum" drie weken na het schandaal rondom Harvey Weinstein. In het artikel blijven zowel de bronnen als de dader anoniem. Dit is een bijzondere manier van berichtgeving, omdat ze geen hoor en wederhoor zouden hebben toegepast en ze heel vaag bleven over hun bronnen en de dader.
 - 3b. De Nieuwe Revu had dit met artikel twee doelen, namelijk momentum pakken en laten zien dat er ook in Nederland #MeToo-incidenten zijn en daarnaast wilden ze een reactie uit het werkveld ontlokken.
 - 3c. Eigen antwoord
4. Katalysator van de beweging en het onthullen van meer #MeToo-schandalen. Hiermee stellen ze misstanden aan de kaak, maar het gevaar dat eraan hangt is dat de media voor eigen rechter gaat spelen en ze één kant kiezen, die van de vermeende dader of van het slachtoffer.
5. Zijn imago is beschadigd zonder dat een rechter heeft beoordeeld of hij echt schuldig was.
6. Eigen antwoord.
7. Eigen antwoord. Denk aan journalisten dienen objectief te zijn en een weg in het midden te kiezen.
8. Voordeel: het verpakt het ongemak van een probleem. Nadeel: We hebben het probleem, maar we weten niet hoe we erover moeten praten, dus laten we er maar niet over praten. De discussie zou niet om de incidenten moeten gaan, maar om het grotere geheel met de centrale vraag: wat is seksueel respectvol gedrag? En waar ligt de grens tussen de *trial by media* en de misschien wel valse beschuldigingen tot en met de meldingen waar wel echt iets aan de hand is?

In tweetallen (10 min)

Laat de leerlingen in tweetallen de volgende vraag bespreken:

Heb je zelf weleens een situatie meegemaakt, waarin iemand zich seksueel grensoverschrijdend gedroeg? Zo ja, heb je dit met mensen gedeeld? Waarom wel/niet?

Klassengesprek (20 min)

Bespreek het thema in de klas. Doe dit aan de hand van gerichte vragen en laat de discussie die ontstaat gaan. Wees geen leider, maar een begeleider. Het is belangrijk om duidelijk te maken dat het niet uitmaakt wat je zegt. Er zijn geen foute antwoorden en verkeerde vragen. De leerlingen moeten zich op hun gemak voelen binnen de discussie. In het klassengesprek kan je voortborduren op de individuele vragen, het gesprek in tweetallen en de onderstaande voorbeeldvragen.

- Wanneer is iets seksueel grensoverschrijdend?
- Vind je het terecht dat slachtoffers hun daders via social media aan de schandpaal nagelen? Waarom wel/niet?
- Sommige vermeende daders van seksueel grensoverschrijdend gedrag verloren hun baan door #MeToo. Wat vind je hiervan? Leg uit waarom.
- Waar ligt de grens tussen privacy van de vermeende daders versus het publieke belang?
- Denk je dat er een samenleving mogelijk is waarin seksueel grensoverschrijdend gedrag niet meer voorkomt? Zo ja, hoe zou je dit kunnen bereiken? Zo nee, waarom denk je van niet?

Debat (30 min)

Ga met de klas in debat over een van de volgende stellingen:

- Verdachten van grensoverschrijdend gedrag mogen via de (social) media aan de digitale schandpaal worden genageld.
- De media mag voor rechter spelen in de #MeToo incidenten.
- Journalisten mogen een kant kiezen in het #MeToo debat. Ze mogen bijvoorbeeld voor #teamJelle of #teamGijs zijn.

Vorbereiding: Splits de klas in 4 groepen; groep A & B zijn voor de stelling, groep C & D zijn de tegenstanders. Per groep inventariseren de leerlingen de voor- en tegenargumenten en schrijven die op een groot vel papier.

Debat: groep A (voorstander) gaat in debat met groep C (tegenstander). Groep B & D kijken toe en noteren sterke voor- en tegenargumenten. Wissel dan van rol.

Klassikaal nagesprek debat: Wat waren sterke voor- en tegenargumenten? Opdracht voor groep B & D om deze argumenten uit te breiden, te verdiepen of te versterken.

Extra verdieping

Bekijk de Socrateslezing van filosoof Stine Jensen, waarin ze zich afvraagt hoe we als samenleving verder moeten na #MeToo. Op de webpagina kan je ook drie artikelen van een filosoof, een schrijfster en een Officier van Justitie over de #MeToo beweging lezen.

Luister naar de Tussenuurpodcast #MeToo. In deze podcast gaat 3FM DJ Kevin van Arnhem in gesprek met sociologe Justine, Patrick en Matthijs van Emancipator (een stichting die zich inzet voor mannenemancipatie), Melanie die een YouTube-video over haar #MeToo ervaring maakte en Iva van Centrum Seksueel Geweld.

In dit artikel van De Volkskrant worden drie #MeToo casussen en de rol die de media daarin speelden ontleed.

Tot slot

Human is altijd benieuwd naar de manier waarop bovenstaande opdrachten in de klas zijn behandeld. Heb je tips en/of aanvullingen voor ons of voor andere docenten? Dan kan je een mail sturen naar onderwijs@human.nl. Bedankt!

MEDIALOGICA

#MeToo

WERKBLAD

Opdracht 1

1. Wat is de #MeToo beweging?

2. Welke twee gezichten heeft de #MeToo beweging?

Medialogica "Het mediamijnenveld #MeToo"

3. Het artikel van de Nieuwe Revu wordt gezien als een 'bijzondere manier van berichtgeving'.

A) Wat voor soort artikel hebben ze geschreven en waarom is dit bijzonder?

B) Wat voor doel had de Nieuwe Revu met dit artikel?

C) Wat vind je van hun berichtgeving?

4. Wat was de rol van de media binnen de #MeToo beweging?

5. Gijs van Dam (die door Jelle Brandt Corstius werd beschuldigd van verkrachting) zegt: "Ik ben standrechtelijk geëxecuteerd zonder enige vorm van proces." Wat bedoelt hij hiermee?

6. Wat vind je van de #teamJelle en #teamGijs die op social media ontstond? Zou je meedoen met de hashtag? Waarom wel/niet?

7. Mag de media voor eigen rechter spelen in dit soort situaties? Leg je antwoord uit.

8. Wat zijn de voor- en nadelen van het begrip #MeToo?

Profielwerkstuk

Vind je dit een interessant onderwerp en wil je dit gebruiken voor je profielwerkstuk? Het thema berichtgeving in de journalistiek is te gebruiken als onderwerp voor je profielwerkstuk bij de vakken maatschappijwetenschappen, maatschappijleer of Nederlands.

Studiekeuze

Ben je benieuwd welke studies passen bij de beroepen uit de video? Je zou bijvoorbeeld het volgende kunnen studeren:

MBO

Maatschappelijke hulpverlening
Media & Redactie

HBO

Journalistiek

WO

Communicatiewetenschappen